

Підсумовуючи все вище сказане, необхідно зазначити, що проблема суміщення адвокатської та медіаційної діяльності сьогодні є переважно питанням сфери професійної адвокатської етики. В той же час, для вирішення питання розширення прав громадян, якщо враховувати проблеми і прогалини правосуддя та рівень конфліктної напруженості, інтеграція медіації в правову систему України стає актуальним завданням не лише для інститутів громадянського суспільства, але й для держави в цілому.

Список використаної літератури:

1. Кодекс етики медіатора НАМУ затверджений рішенням Загальних зборів ГО «Національна асоціація медіаторів України» від 07 грудня 2017 р., протокол № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://namu.com.ua/ua/info/mediators/ethical-code/>.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
3. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.
4. Правила адвокатської етики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Свида Олексій Георгійович**

Тих В.І.

*студент 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСЬКА ЕТИКА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Інститут адвокатури відіграє важливу роль у забезпеченні захисту, представництва та надання інших видів професійної правничої (правової) допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації діяльності адвокатури. Надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів додержання високих етичних стандартів поведінки. Основою цих стандартів слугують Правила адвокатської етики (далі – Правила), які являють собою обов'язкову

для використання адвокатами систему орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні своїх багатоманітних, іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури і принципів її діяльності, визначених законодавством України, а також закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката [1].

Основи етичних засад є усталеними і рідко змінюються, але світ та інновації не стоять на місці, і класична форма діяльності адвоката може змінюватися. Наприклад, вже не є необхідним для отримання консультації або повноцінної правової допомоги особиста зустріч з адвокатом (спілкування може відбуватися з використанням мережі Інтернет, соціальних мереж і месенджерів).

Враховуючи вищевикладене, законодавство передбачає можливість ведення діяльності адвокатів через мережу Інтернет і закріплює відповідні засади та особливості такого виду діяльності.

Поведінці адвокатів у соціальних медіа та поширенню інформації в мережі Інтернет присвячено Розділ VIII ПАЕ «Дотримання норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет», який складається з чотирьох статей. В основному, зміст статей цього розділу зводиться до правила уникнення будь-якої непрофесійної чи неетичної поведінки.

Адвокати при здійсненні професійної діяльності зобов'язані виконувати нововведені норми Правил при використанні мережі Інтернет. Зокрема, відповідно до ст. 57 Правил адвокат може розмішувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету адвокатів та адвокатури в цілому. Проте, на думку практикуючих адвокатів, а також науковців, залишається дискусійним питання об'єктивності критеріїв визначення поняття вищевказаного авторитету, критеріїв та розміру завданої шкоди. Варто констатувати, що поняття авторитету адвокатів та адвокатури відсутнє як в законодавстві, так і актах адвокатського самоврядування. Не зрозумілим також є механізм визначення шкоди, яка завдана публікацією / постом / твітом / коментарем в Інтернеті [2].

З огляду на зазначене дана норма підлягає удосконаленню в найдрібніших деталях. У законодавстві вона має бути чітко сформульована, враховуючи всі особливості мережі Інтернет та соціальних мереж, і охоплювати якнайбільше деталей, відсутність законодавчої закріпленості яких може стати на заваді діяльності адвоката в мережі Інтернет або нанести його авторитету шкоду.

На жаль, аналіз цієї мережі показує непоодинокі порушення вищевказаних норм в частині некоректності, нестриманості, нечесності у написанні публікацій/ постів / твітів / коментарів. Випадки образливої поведінки та агресії в мережі також є поширеним явищем, зокрема, і зі сторінок адвокатів.

Але соціальні мережі є незахищеними в аспекті зламів, коли адвокат не може отримати доступ до своєї сторінки і контролювати інформацію, що видається під його ім'ям. Тут також постає питання доказовості факту ведення такої діяльності саме адвокатом або ж третьою особою для притягнення до відповідальності за порушення відповідних правил адвокатської етики (наприклад, некоректне спілкування або розповсюдження інформації, що підриває авторитет адвокатури в цілому).

Також постає питання захищеності авторитету саме певного адвоката при створенні сторінки третіми особами з його ім'ям і ведення діяльності від його імені.

Вищезазначені проблеми впливають з того, що відсутня персоніфікація при реєстрації сторінок, а також перевірка вже створених сторінок на предмет відповідності особи, яка вказана в профілі, та особи, яка дійсно веде цю сторінку і має доступ до неї. Відповідно, втрачається можливість об'єктивно встановити саме ту особу, яка провадить діяльність, що суперечить законодавству.

Маємо констатувати, що наразі жодного порядку ідентифікації адвоката в мережі Інтернет не розроблено. Єдиним здійсненим кроком в цьому напрямку є розроблені, але не впроваджені зміни у відображенні профайлу адвоката в Єдиному реєстрі адвокатів, який серед іншого міститиме інформацію щодо акаунтів адвоката у соцмережах. Залишається незрозумілим і спосіб доведення факту, що при здійсненні дисциплінарного порушення за конкретним ідентифікованим пристроєм або сторінкою в соціальній мережі знаходився саме цей адвокат, а не інша особа. Вбачається, що необхідним є удосконалення ідентифікації порушника шляхом розробки методичних рекомендацій встановлення належності акаунту, а також опису алгоритму, який може вказати на неналежність публікації / поста / твіта / коментаря та/або акаунту певній особі, зокрема на ознаки фейкових акаунтів [3].

Отже, внесення змін в Правила в аспекті ведення професійної діяльності адвокатами в соціальних мережах, а також встановлення відповідальності за порушення таких правил, є доволі проривною подією. Разом із тим вважаємо, що цей розділ потребує більш глибокого вивчення та закріплення саме з практичного боку використання мережі Інтернет та ризиків, що виникають у соціальних мережах, а також передбачення захисту від таких ризиків і тільки тоді притягнення до відповідальності відповідних суб'єктів.

Список використаної літератури:

1. Правила адвокатської етики, затверджені звітно- виборним з'їздом адвокатів України від «09» червня 2017 року зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року «15» лютого 2019 року <http://unba.org.ua/akts-naau/downloads/477-pravila-advokats-koi-etiki-zatverdzheni-zvitno->

vibornim-z-izdom-advokativ-ukraini-2017-roku-zi-zminami-zatverdzhenimi-z-izdom-advokativ-ukraini-2019-roku.html?version=2

2. Коломійчук В. Адвокатська етика в мережі Інтернет: проблемні питання. 2018. URL: <https://blog.liga.net/user/vkolomyichuk/article/30605>.

3. Кухнюк Д. Професійна етика у віртуальному просторі. Юридична газета Online. 2019. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/profesiyna-etika-u-virtualnomu-prostori.html>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Фокіна В.В.

студентка 2-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Адвокатська діяльність це незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги юридичним та фізичним особам [1]. Поряд із професійними правами, обов'язками та гарантіями їх реалізації, невід'ємним елементом правового становища адвоката, під час реалізації адвокатської діяльності, є його відповідальність. Як правило, коли мова йде про відповідальність адвоката як представника професії, то насамперед мається на увазі саме дисциплінарна відповідальність. Встановлення специфічного різновиду юридичної відповідальності адвоката є загальноприйнятою світовою практикою.

Законодавство України встановлює не тільки професійні права та обов'язки адвокатів відповідно до їх статусу, а й вимагає дотримання Правил адвокатської етики, які закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката.

Порядок притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності врегульований розділом VI Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 [1] та Правилами адвокатської етики (далі – ПАЕ), затвердженими звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017 [2].

Дисциплінарна відповідальність адвоката є особливим видом відповідальності, оскільки вона врегульована не нормами Кодексу законів